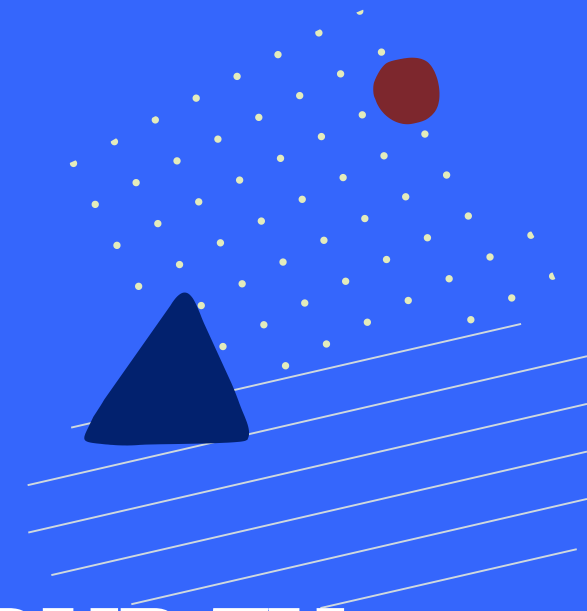

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Výchova ke zdraví a bezpečí v novém RVP ZV

9. 12. 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

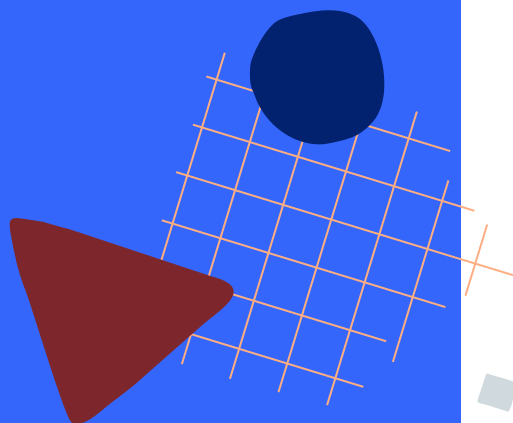
MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

- Pojetí revize RVP ZV v oboru Výchova ke zdraví a bezpečí
- Tematické celky
- Kde si prohlédneme RVP ZV?
- Metodická podpora
- Inspirace
- Jak zpracovat oborové OVU do ŠVP
- Podpora pro školy
- Prostor pro dotazy

Pojetí revize RVP ZV v oboru Výchova ke zdraví a bezpečí

Název vzdělávací oblasti **Člověk, zdraví a bezpečí**
(*místo Člověk a zdraví*)
a vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví a bezpečí**

AKTUALIZACE

Vzdělávací obor reaguje na společensko-politické události, které měly a mají zásadní vliv na zdraví a bezpečí, na aktuální potřeby všech v oblasti zdraví a bezpečí.

Vzdělávací obsah týkající se zdraví a bezpečí prostupuje oběma stupni základního vzdělávání:

1. stupeň

- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, tematický okruh **Člověk, jeho zdraví a bezpečí**

2. stupeň

- Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví a bezpečí**
- Očekávané výsledky učení na sebe navazují – ***spirálovité rozvíjení vzdělávacího obsahu***
- Příprava školního vzdělávacího programu pro 2. stupeň předpokládá:
 - komplexní orientaci učitelů v pojetí programu pro 1. stupeň,
 - znalost a porozumění OVU v oblasti ČJS,
 - **kooperaci pedagogů při přípravě kurikula.**

Pojetí revize RVP v oboru VZB

- Zdůrazněno holistické pojetí zdraví a bezpečí, podpora wellbeingu v propojení na režim a kulturu školy.
- Pozornost je věnována aktuálním otázkám genderu a ochraně osobního bezpečí, ochraně zdraví a zajištění bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu.
- *Důraz je kladen na **podporu celkového rozvoje každého žáka a jeho vedení k celoživotní potřebě aktivně uplatňovat zdravý a bezpečný způsob života** (zdravotní a bezpečnostní gramotnost).*

Pojetí revize RVP v oboru VZB

- OVU oboru vedou žáky k bezpečnému chování v různých prostředích a situacích **v souladu s požadavky dalších resortů** (MZ, MD, MO, MV, HZS).
- OVU předpokládají propojení výuky ve škole s aktivitami uplatňovanými v mimoškolním režimu žáků.
- Motivace žáka ke každodenní podpoře zdraví – **celá škola** by měla podporovat zdravý způsob života chránit bezpečí při všech aktivitách.

Pojetí revize RVP v oboru VZB

- Do oboru VZB jsou přesunuty některé tematické okruhy (OVU) ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce.
- Jsou **odstraněny možné duplicity**, vzdělávací obsah se stal srozumitelným pro implementaci do ŠVP.
- Podpořen celostní přístup k rozvíjení kompetencí v daném oboru v přímé provazbě na potřeby každodenního života.

Tematické celky

Obor Výchova ke zdraví a bezpečí na 2. stupni

- Zahrnuje **4 tematické okruhy** – provázanost kompetenčně definovaných OVU.

Ochrana a podpora zdraví – nemoci, úrazy, prevence, sexuální a reprodukční zdraví

- Žák sleduje **faktory, které ovlivňují lidské zdraví**, a poznává, jak souvisí uspokojování lidských potřeb s kvalitou zdraví.
- **Znalosti o fungování lidského organismu a dovednosti chránit své zdraví jsou uváděny do souvislosti s** běžnými, přenosnými, chronickými neinfekčními a jinými **chorobami**, což umožňuje rozvíjet preventivní jednání a chování žáka.
- Žák dokáže poskytnout **první pomoc**.
- Žák se **zaměřuje na změny v dospívání**, otázky vztahů, genderové identity, partnerského a sexuálního chování založeného na respektu i možného ohrožení sexuální kriminalitou, domácím a sexuálním násilím.

Denní režim – hygiena, výživa a pohyb

- Rozvíjí dovednosti podporující **zdravý životní styl**, vytváří příležitosti pro upevňování zdravotně preventivních návyků.
- Žák posuzuje, nakolik mohou každodenní aktivity, způsob stravování, zařazování pohybových aktivit, odpočinku, relaxace a spánku **ovlivňovat jeho tělesné zdraví i psychickou pohodu**.
- **Podporuje správné nutriční chování.**

Osobní bezpečí

- Žák si osvojuje **způsoby chování potřebné pro svou ochranu a předcházení nebezpečným situacím** doma, ve škole, v komunitě, při kontaktu s neznámými lidmi, zvířaty či předměty, je veden k bezpečnému používání digitálních technologií.
- Propojení s programem prevence rizikových projevů chování žáka.
- **Dopady závislostního chování na zdraví** a rozvíjení argumentace ve prospěch života bez závislostí.

Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu

- Zvládání základních praktických kroků, které mohou snížit dopady mimořádných událostí, umožní **základní ochranu zdraví a přežití**.
- Osvojení základních pravidel **protipožární ochrany** ve škole a cíleně ho připravuje na to, aby dokázal v případě požáru správně reagovat a chovat se podle naučených postupů.
- Umožňuje žákovi seznámit se s bezpečnostním systémem ČR a typy krizových stavů a s požadavky na **přípravenost civilních obyvatel při obraně státu**.

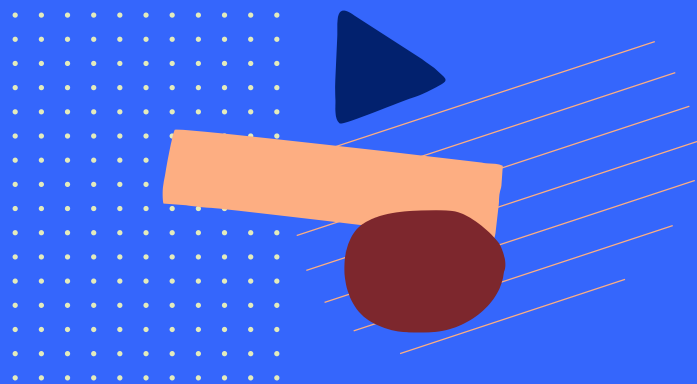

Kde si prohlédneme RVP ZV ? (*informační systém*)

Stránky prohlednout.rvp.cz <https://prohlednout.rvp.cz/>

Informace k oboru Výchova ke zdraví a bezpečí

- **Počet očekávaných výsledků učení (OVU): 17**
- **Viz** [Výchova ke zdraví a bezpečí - Revize RVP](#)
- Očekávané výsledky učení, jednoznačný kód CZB-VZB-002-ZV9-014
- Vazby k jiným OVU
 - *Předcházející (1. stupeň ZŠ)*
 - *Související (OVU jiných oborů, OVU klíčových kompetencí (KK), základních gramotností, (ZG), průřezových témat (PT))*
- **+ Navazující metodická podpora**
- Uzlové body: konec 5. a 9. ročníku
- Učivo není součástí OVU.

Metodická podpora

Ilustrativní úlohy

Návrhy aktivit (rozpracování výukových lekcí) jsou

- Inspirací pro vyučující,
- nabízejí konkrétní didaktické postupy, jimiž lze očekávaných výsledků učení výchovy ke zdraví a bezpečí dosahovat za současného rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Inspirace

Struktura modelových úloh jako ukázka možného přístupu učitele k naplnění OVU

UKÁZKA ILUSTRACE

CZB-VZB-004-ZV9-014

Tematický okruh 4: Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu

OVU Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.

Úroveň na cestě; popis úrovně: Uplatňuje v modelové situaci zásady správného ukrytí, vysvětlí, jak podle okolností aplikuje pravidla přežití svépomocí

Vazba na klíčové kompetence:

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK osobnostní a sociální Resilience: odolávání obtížným situacím KOS-ODO-000-ZV9-001	Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	- začleňuji do výuky příklady ze života a osobnostního rozvoje, další scénáře nebo příběhy překonávání překážek a následného růstu - vytvářím návodné situace nebo projekty, které žákům umožní prakticky prožívat proces překonávání obtíží

Bouřka

Autorky materiálu: Eva Marádová, Miroslava Kovaříková

Anotace

Ilustrace je zaměřena na upevňování pravidel bezpečného chování při mimořádných událostech přírodního charakteru. Podílí se na utváření bezpečného povědomí žáků a zvyšuje odolnost pro zvládání náročných situací. Žáci si osvojují správné způsoby chování v případě bouřky a zásady a jak chránit obydlí před úderem blesku. V návaznosti na modelový příběh zdůvodňují základní doporučení pro bezpečné chování při bouřce v přírodě i v uzavřeném prostoru (v bydlí, v autě apod.). Při práci na skupinových úkolech se snaží v obtížných situacích hledat účinná řešení, rozvíjet svou psychickou odolnost.

Popis realizace / Zadání pro žáky

Motivace

Vyučující zahájí hodinu motivačním rozhovorem. Každý z nás se již někdy setkal s bouřkou. Hromy a blesky vždy přitahovaly pozornost lidí. Bouřky jsou spjaté s řadou mýtů, legend a pověr. Znáte nějaké? Jakou máte osobní zkušenost s bouřkou?

Hlavní část

Přečtěte si novinovou zprávu z regionálního deníku.

Včerejší bouřka změnila jinak klidné nedělní odpoledne třem sourozencům ve věku 10, 12 a 13 let. Při pobytu venku děti zastihla bouřka. Děti dostaly strach a v běhu začaly telefonovat rodičům. Na rodiče následně čekaly pod stromy na okraji lesa. Jednoho ze sourozenců zasáhly padající větve ze stromů. Rodiče je našli v šoku a s drobnými odřeninami. Situace nakonec dobře dopadla, protože jim byla včas poskytnuta první pomoc. Před nadcházejícím létem hasiči apelují na dodržování základních pravidel spjatých s tímto nejčastějším extrémním klimatickým jevem v České republice.

Zamyslete se nad následujícími otázkami:

1. Jaká pravidla chování je třeba dodržovat před bouřkou?
2. Jaká pravidla chování platí při pobytu venku během bouřky?
3. Jaká pravidla chování platí, jsem-li za bouřky doma, v budově?
4. Jaká pravidla chování platí, jsem-li za bouřky v autě?
5. Jaká další rizika jsou spojena s bouřkou?
6. Jaká jsou pravidla první pomoci při zasažení bleskem?
7. Jaké nebezpečí může hrozit po bouřce?

Skupinová práce

Žáci pracují v 7 skupinách.

Každá skupina si vylosuje jednu z výše uvedených otázek a zpracuje pravidla pro bezpečné chování v dané situaci.

Při zpracování využívají informace ze zhlédnutého videa [Bouřka - Hasičský záchranný sbor České republiky](#) a další informace získané s využitím stránek <https://hzscr.gov.cz/>.

Následuje zpracování pravidel vybranou formou (poster, komiks, video, infografika).

Při závěrečném společném shrnutí proběhne kontrola správnosti vypracování a vyhodnocení kreativity zpracování odpovědí na otázky zadané skupinám.

Reflexe:

- *Co jsem se nového dověděl/a?*
- *Choval/a jsem se při bouřce do této doby v souladu s pravidly ochrany zdraví a bezpečí?*
- *Co mě překvapilo?*
- *Cítila jsem se při práci ve skupinách bezpečně?*

Metodický komentář pro učitele

- Příběh (novinovou zprávu) využijte pro otevřenou diskusi žáků v bezpečném prostředí o chování při mimořádných událostech, schopnostech překonávat překážky a vlastní připravenosti na mimořádné situace.
- Poskytněte žákům možnost bezpečně sdílet zážitky, obavy spojené s bouřkou.
- Motivujte žáky ke zvládání situací vyžadujících vlastní rozhodnutí a zodpovědnost.
- Podpořte žáky k nutnosti budování vlastního bezpečnostního povědomí.
- Pokud je to možné, úlohu propojte s poznatky fyziky a geografie.
- Posilujte u žáků vědomí, že informovaný člověk reaguje vždy lépe.
- Otevřete s žáky otázku možného předcházení rizikovým situacím v souvislosti s bouřkou a nepřízní počasí.
- Podporujte ve skupinové práci žáky ke sdílení příkladů ze života a k posilování vlastní psychické odolnosti.

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- pozoruje práci žáků ve skupinách, sleduje diskuse, vzájemnou výměnu názorů a kooperaci při plnění úkolu;
- ověřuje, zda žáci dokáží využívat mezioborové souvislosti při diskuzích o vzniku mimořádných událostí způsobených atmosférickými vlivy;
- sleduje, jak se žákům dařilo pracovat s informačními zdroji;
- formativně hodnotí výsledky skupinové práce s využitím přiložených odborných podklad;
- stanovuje kritéria hodnocení práce ve skupinách;
- sleduje, do jaké míry se žáci do tohoto hodnocení zapojují;
- ověřuje, jak žáci dokáží v diskusích obhajovat význam dodržování bezpečných způsobů chování při nepřízni počasí (bouřce);
- sleduje, zda žáci uvažují o budoucím vývoji a navrhují reálné změny ve svém blízkém okolí, pokud jde o předcházení mimořádným událostem způsobených přírodními vlivy.

Podklady pro společné zhodnocení výsledků zadaných skupinových úkolů

Před bouřkou	Během bouřky venku	Během bouřky uvnitř	Po bouřce
Zabezpečte dům instalací kvalitního hromosvodu, věnujte dostatečnou pozornost jeho pravidelné revizi (alespoň jednou za 5 let).	Nezdržujte se na vyvýšených místech a v otevřeném terénu.	Jste-li v domě, zkontrolujte důkladné uzavření všech oken (těž střešních a vikýřů) a dveří.	Zkontrolujte okolí domu.
Plánujete-li delší pobyt venku (procházka, horská túra), či jízdu autem na větší vzdálenost, sledujte důkladně předpověď počasí a výstrahy a Českého hydrometeorologického ústavu.	Netelefonujte.	Zdržujte se dále od oken, elektrospotřebičů, telefonu pevné linky, zásuvek, kamen a vodovodu.	Zdokumentujte případné škody za účelem uplatnění pojištění.
Hrozí-li výskyt bouřek, raději plánovaný pobyt v přírodě, či cestu autem odložte.	Zachovejte klid, neběhejte.	Netelefonujte, nepoužívejte počítač, neumývejte nádobí, nekoupejte a nesprchujte se.	Jste-li ve vozidle, zkontrolujte jeho stav a opatrně pokračujte v jízdě.
Nepodceňujte průvodní znaky bouřky Náhlé zvýšení rychlosti větru, Přívalové srážky, Hřmění zvyšující se intenzity doprovázené blesky, Velké husté mraky,	Pohybujete-li se ve skupině, udržujte dostatečné rozestupy (cca 3 metry).	Dojde-li k ohrožení vašeho zdraví, života, či majetku volejte tísňovou linku 112 nebo 150.	Komunikace může být v důsledku popadáných stromů neprůjezdná.
Při nepříznivé předpovědi počasí varujte ostatní osoby ve Vašem okolí, s přípravou pomozte seniorům a osobám se specifickými potřebami,	Pokuste se nalézt vhodný úkryt: stavba chráněná hromosvodem, objekt s ocelovou nebo železobetonovou konstrukcí, nízký lesní porost.,	Jste-li v autě, zůstaňte ve vozidle, nevystupujte.	Pamatujte, že pobyt v přírodě i několik dní bouře může být v důsledku polámaných stromů rizikový.
Domácí a hospodářská zvířata odveďte do bezpečí,	Neschovávejte se pod vysoké osamělé stromy, na okraji lesa, pod převisy skal, do nízkých objektů bez hromosvodu (chatky, krmelce, stan) a otevřených staveb (altán, autobusová zastávka, zřícenina hradu), vyhněte se kovovým konstrukcím	Nedotýkejte se kovových částí vozu,	
S předstihem ukliděte nebo upevněte volně	Nezdržujte na podmáčeném terénu a v blízkosti	Neotvírejte okna a dveře.	

uložené předměty na Vašem pozemku, které mohou v důsledku větru a deště ohrožovat okolí (truhlíky, květináče, zahradní nábytek, zahradní trampolínu atd.),	vodních ploch – nekoupejte se, nerybařte.		
Máte-li možnost, automobil přeparkujte do garáže,	Pokud vám hrozí bezprostřední zasažení bleskem Nelehejte si na zem, Zaujměte co nejnižší polohu, ideálně v prohlubni – ve dřepu, Jste-li ve skupině, stále držte rozestupy,	Jízdu přizpůsobte povětrnostním podmínkám.	
Připravte si svítilnu, a záložní zdroj. Energie (powerbanka) pro případ vypadku proudu a zásobu pitné vody.	Pamatujte i na další možná rizika spojená s bouřkou Pád vzrostlých stromů, Zasažení padajícími větviemi a dalšími předměty, Pád drátů elektrického vedení, Stržení střešní krytiny.	Je-li to možné, zastavte, nejlépe na volném prostranství bez vzrostlých stromů a bouřku zde přechkejte.	
Odpojte anténu televize a elektrospotřebiče, mimo chladničky a mrazáky, z elektrické sítě.	Pamatujte si pravidla první pomoci při zasažení bleskem.	Cestujete-li vozidlem bez uzavřených kovových střešních (kabriolet s plátěnou střešinou), neprodleně se ukyjte v nejbližší budově chráněné hromosvodem.	

Podklady pro společné zhodnocení výsledků zadaných skupinových úkolů

První pomoc při zasažení bleskem

- Při poskytování první pomoci po zásahu bleskem dbejte zejména na vlastní bezpečnost, ujistěte se, že vám ani raněnému nehrozí další výrazné nebezpečí,
- neprodleně volejte 155,
- pokud se postižený nachází na podmáčeném podkladu, přesuňte jej šetrně na bezpečné místo,
- záklonem hlavy a přizvednutím brady zajistěte průchodnost dýchacích cest,
- je-li postižený v bezvědomí a nedýchá, neprodleně zahajte neodkladnou resuscitaci.

Další možná rizika spojená s bouřkou

- Pád vzrostlých stromů,
- zasažení padajícími větvemi a dalšími předměty,
- pád drátů elektrického vedení,
- stržení střešní krytiny.

<https://hzscr.gov.cz/>

Jak zpracovat oborové OVU do
ŠVP

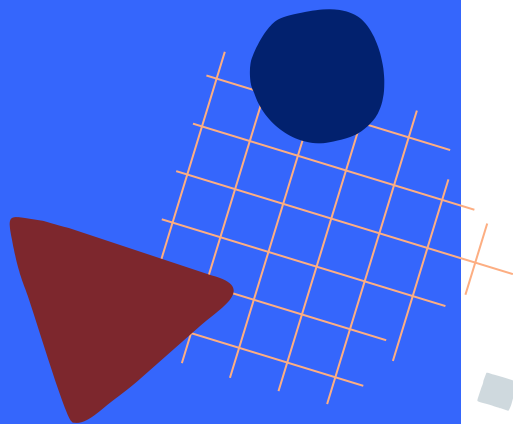
Výchova ke zdraví a bezpečí v ŠVP

- Zajistit vyváženost vzdělávacího obsahu, jeho **postupné spirálovité rozvíjení** v průběhu celého vzdělávání (**V KAŽDÉM ROČNÍKU**) s akcentem na podporu zdraví a bezpečí v celostním (bio-psycho-sociálním) přístupu.
- VZB **stavět na praktických situacích, činnostech, zážitcích**, které korespondují s každodenním životem a připravují žáky pro zdravý a bezpečný život v současnosti i budoucnosti.

Předmět VZB v předmětovém modelovém ŠVP

- Doporučená časová dotace: 1 hodina v každém ročníku, tj. v 6., 7., 8. a 9. ročníku
- + disponibilní hodiny (např. rozvíjení vzdělávacího obsahu v Přípravě pokrmů)
- [2025-predmetovy-vychova-ke-zdravi-a-bezpeci-2st.pdf](#)

Podpora pro školy

Podpora pro školy

- Vhodné otevřené informační zdroje
- Využití mezirezortní spolupráce

Nabídka pomoci pro obor VZB

- Metodické materiály a cílená spolupráce s HZS ČR
- Podpora k výuce ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- Podklady a učebnice - Hasičský záchranný sbor České republiky
- Kontaktní osoba pro **realizaci vzdělávacích aktivit a projektů** ze strany HZS ČR ve školách v jednotlivých krajích, organizace kurzů pro učitele, možnost konzultací

Nabídka pomoci pro obor VZB

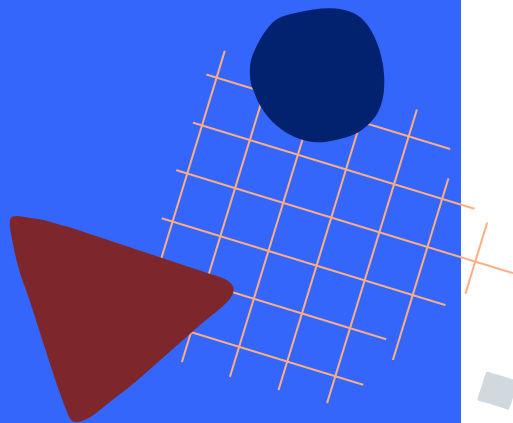
- **Metodické materiály a cílená spolupráce s Ministerstvem dopravy ČR (BESIP)**
- **Podpora k výuce dopravní výchovy**
- **<https://besip.gov.cz/>**
- BESIP v krajích ČR – síť tzv. krajských koordinátorů BESIP v regionech ČR
- *Kooperace se školami a školskými zařízeními v příslušném regionu pro oblast dopravní výchovy (výukové + metodické materiály, kooperace na projektovém vyučování atd.) – MŠ, ZŠ, SŠ*
- Dopravní soutěž mladých cyklistů (DSMC) – praktický pilíř dopravní výchovy pro žáky ZŠ a školská zařízení (ve věku 10-16 let)

Nabídka pomoci pro obor VZB

- Metodické materiály a cílená spolupráce s Ministerstvem obrany ČR
- Podpora k výuce ochrany bezpečí v souvislosti s obranou státu
- <https://pokos.mo.gov.cz/>
- Příprava občanů k obraně státu (POKOS)
- K doplnění a zatraktivnění výuky probíhají na základních a středních školách prezentační akce, které jsou realizovány Krajskými vojenskými velitelstvími v součinnosti s jednotlivými organizačními celky rezortu.

Prostor pro dotazy

Shrnutí webináře

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Sledujte nás. Pojd'te dál...

 rozcestnik.rvp.cz/podpora-skol

 facebook.com/pojdtedal.npi

 instagram.com/pojdtedal

 youtube.com/@pojdtedal

Spolufinancováno
Evropskou unií

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Děkuji za pozornost

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY